บทที่ 4
ผลการวิจัย

4.1 ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 1 (R1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	90
หญิง	1	1
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	1	10
31 - 40 ปี	-	0
41 – 50 ปี	1	10
มากกว่า 50 ปี	8	80
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	9	90
มัธยมศึกษา	1	10
ประสบการณ์การในการได้รับการถ่ายทอดการทำปานซอย		
ไม่เคย	-	0
เคย	10	100
ประสบการณ์การในการเป็นผู้ถ่ายทอดการทำปานซอย		
ไม่เคย	2	20
เคย	8	80

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 9 คน (ร้อยละ 90) และเป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 10) ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 80) รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 10) และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 10) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 9 คน (ร้อยละ 90) รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน (ร้อยละ 10)

ในด้านประสบการณ์ประสบการณ์การในการได้รับการถ่ายทอดการทำปานซอย ทุกคนเคยมีประสบการณ์การในการได้รับการถ่ายทอดการทำปานซอย (ร้อยละ 100) ส่วนของคนที่มี

ประสบการณ์การในการเป็นผู้ถ่ายทอดการทำปานซอย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 80) และคนที่ไม่มีประสบการณ์การในการเป็นผู้ถ่ายทอดการทำปานซอย จำนวน 2 คน (ร้อยละ 20)

4.2 สภาพการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

การถ่ายทอดอาชีพทำปานซอย

ในปัจจุบันมีผู้สนใจรับการถ่ายทอดน้อย ช่างฝีมือส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนและความประณีตสูง ประกอบกับความนิยมในการใช้งานของปานซอยได้รับความนิยมน้อยลงอันเนื่องมาจากความเชื่อทางวัฒนธรรม และการรับรู้ของคนในชุมชนที่เชื่อว่าปานซอยใช้ประดับอาคารทางศาสนา และสิ่งปลูกสร้างที่สำคัญเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงการใช้ลวดลายและเทคนิคการเจาะฉลุโลหะสามารถประยุกต์ใช้กับวัสดุอื่น เช่น ผ้า กระดาษ เพื่อใช้ในการประดับและสร้างเครื่องบูชาตามประเพณีสำคัญทางศาสนาของชาวไทยใหญ่ได้อีกมากมาย เช่น จองพาราในประเพณีออกพรรษา ลวดลายประดับเครื่องบูชาในประเพณีปอยส่างลอง และสามารถประยุกต์ใช้กับอาคารสำคัญและตกแต่งสถานที่ทางราชการสำคัญได้อีกด้วย

การถ่ายทอดความรู้การทำปานซอยที่ผ่านมามีการถ่ายทอดในสองกลุ่มหลักคือ การถ่ายทอดผ่านผู้สนใจทั่วไปที่มีความสนใจอนุรักษ์และเรียนรู้ภูมิปัญญาการทำปานซอย และการถ่ายทอดผ่านหลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา แต่ทั้งสองกลุ่มหลักยังขาดความต่อเนื่องและแรงจูงใจในการสืบสาน ต่อยอด และนำไปฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

ปัญหาและอุปสรรคในการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอย

1. การถ่ายทอดความรู้การทำปานซอยนั้นยังขาดความต่อเนื่องในการฝึกปฏิบัติ ผู้รับการถ่ายทอดไม่ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง
2. ขาดแรงจูงใจ ในการประกอบอาชีพ
3. รูปแบบของปานซอยเป็นรูปแบบเดิม ๆ ที่ใช้เฉพาะกับอาคารสถานที่ ไม่มีการประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้
4. ช่างฝีมือส่วนใหญ่มีอายุมาก ขาดการบันทึกหลักฐานทางภูมิปัญญาเพื่อใช้ศึกษา
5. การได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเชื่อ และค่านิยม
6. เทคโนโลยีการผลิตในปัจจุบันสามารถผลิตได้ไวและไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะ ความชำนาญ

4.3 ระยะที่ 2 ผลการสร้างและทดลองใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการสร้างรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบและได้องค์ประกอบสำคัญ ๆ ทั้งนี้ได้ผ่านการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบ การนำเสนอรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีองค์ประกอบ 4 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยการนำปรัชญาพิพัฒนาการนิยม ของ John Dewey ที่มีความเชื่อว่า ชีวิตเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาหรือการถ่ายทอดความรู้ต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อจะเป็นแนวทางไปสู่การค้นพบใหม่ ๆ เสมอ และทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน เชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 2 รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 1 กระบวนการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอย แบ่งเป็น 6 ขั้น ดังนี้

<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำเสนอสถานการณ์ เป็นการนำเสนอภาพ และของจริง งานศิลปะไต ปายซอย ในรูปแบบต่าง ๆ โดยผู้ถ่ายทอด

<u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นสนทนาแลกเปลี่ยนความคิด เป็นการส่งเสริมให้ผู้ถ่ายทอดและผู้รับการถ่ายทอดได้พูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานแต่ละมิติ เช่น การรับรู้และการสร้างการรับรู้ ลักษณะของงาน คุณค่าของงาน การถ่ายทอด เป็นต้น

<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสาธิตและเลียนแบบ ผู้ถ่ายทอดสาธิตวิธีการออกแบบลวดลายปานซอย และการทำปานซอย ในขั้นตอนนี้สามารถทำซ้ำ ๆ กันได้เพื่อให้เห็นชัดเจน หลังจากนั้นเป็นการทำตามทีละขั้น ๆ ไปตามที่สาธิตให้ดูอาจจะมีการช่วยเหลือในขณะที่ทำตาม

<u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นยึดแบบและลงมือปฏิบัติจริง ผู้รับการถ่ายทอดได้ลงมือปฏิบัติการออกแบบลาย และการทำปานซอยด้วยตนเอง โดยมีผู้ถ่ายทอดเป็นโค้ช และแนะนำอย่างใกล้ชิด เป็นการทำด้วยตนเองโดยการบอกแนวทาง ให้คำชี้แจง หรือ ทบทวนการปฏิบัติให้ก่อน ผู้รับการถ่ายทอดอาจทำโดยการลองผิดลองถูกด้วยตนเอง อาจช้าและไม่ถูกต้องทีเดียวในตอนแรก

<u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นการส่งเริมให้ผู้รับการถ่ายทอดได้นำเสนอผลงานต่อคนอื่น ๆ ผู้รับการถ่ายทอดแต่ละคนมีโอกาสเห็นผลงานการคิดของคนอื่นหรือกลุ่มอื่น จะทำให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น

<u>ขั้นที่ 6</u> ขั้นสะท้อนคิด เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ และตกผลึกองค์ความรู้ด้วยตนด้วยตนเองนำเสนอด้วยการพูดหรือการเขียน

องค์ประกอบย่อยที่ 2 บทบาทผู้รับการถ่ายทอด ผู้รับการถ่ายทอดจะมีการเตรียมพร้อมเพื่อการเรียนรู้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม มีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เมื่อมีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มที่จัดสำหรับการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้จะมีสมาชิกไม่เกิน 4-5 คน เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละคนได้แสดงออกซึ่งความคิดของตนได้อย่างทั่วถึง

องค์ประกอบย่อยที่ 3 บทบาทผู้ถ่ายทอด ผู้ถ่ายทอดมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ทุกวิธี จัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ กิจกรรม ตลอดจนเตรียมรับมือกับปัญหาเฉพาะหน้า

องค์ประกอบย่อยที่ 4 สิ่งอำนวยความสะดวก สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีความพร้อมทั้งด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์การเรียนรู้และทำกิจกรรม เตรียมสถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อการฝึกให้เกิดทักษะ

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการให้คำแนะนำและข้อสังเกตเกี่ยวกับการนำรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอนไปใช้ โดยผู้นำรูปแบบนี้ไปใช้ควรดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดหลักของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้

2) จัดลำดับกิจกรรมให้เป็นไปตามลำดับขั้นที่ได้ออกแบบไว้ ทั้งนี้ระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นให้ยืดหยุ่นไปตามสถานการณ์และความเหมาะสม

3) ควรศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบในแต่ละขั้นให้เข้าใจก่อนว่ามีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเรื่องใดเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ หลังจากนำรูปแบบไปใช้แล้วจะเกิดผลดังนี้

1) ผู้ถ่ายทอดมีทักษะการถ่ายทอดการทำปานซอยอย่างเป็นระบบ

2) ผู้ได้รับการถ่ายทอดมีความรู้และทักษะการทำปานซอย

3) ผู้ได้รับการถ่ายทอดมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการทำปานซอย

รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ผ่านการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้วยการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเด็นการประเมิน	N = 5		ระดับความสอดคล้อง
	$\overline{X}$	S.D	
ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบฯ			
1. ความชัดเจนในการบรรยาย ความเป็นมาของ การพัฒนารูปแบบฯ	4.4	.89	มาก
2. เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบฯ	4.4	.89	มาก
ภาพรวมของความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบฯ	**4.4**	**.89**	**มาก**
แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบฯ			
1. ความชัดเจนในการบรรยายถึงทฤษฎีที่ใช้เป็น พื้นฐานในการพัฒนารูปแบบฯ	4.4	.54	มาก
2. ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม และ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ สามารถนำมาใช้เป็นฐานและแนวทางในการพัฒนารูปแบบฯได้	4.2	.83	มาก
3. ความชัดเจนในการบรรยายถึงงานวิจัยที่ใช้ เป็นพื้นฐาน	4.4	.54	มาก
ภาพรวมของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบและงานวิจัยที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน	**4.3**	**.62**	**มาก**
องค์ประกอบของรูปแบบการสอน			
1. หลักการของรูปแบบการสอน	4.2	.54	มาก
2. วิธีการหลักที่นำมาใช้	4.2	.54	มาก
3. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละขั้น (Phase)	4.8	.44	มาก
4. บทบาทผู้รับการถ่ายทอด	4.2	.54	มาก
5. บทบาทผู้ถ่ายทอด	4.2	.54	มาก
6. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.0	.70	มาก
ภาพรวมขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน			

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โดยภาพรวมทั้งหมดผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.4 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน องค์ประกอบของรูปแบบการสอน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.4, 4.3 และ 4.3 ตามลำดับ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .89, .62 และ .57 ตามลำดับ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นใกล้เคียงกันมากทุกด้าน

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเด็นการประเมิน	N = 5		ระดับความเหมาะสม
	$\overline{X}$	S.D	
ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบฯ			
1. ความชัดเจนในการบรรยาย ความเป็นมาของ การพัฒนารูปแบบฯ	4.6	.54	มาก
2. เหตุผลและความสำคัญในการพัฒนารูปแบบฯ	4.6	.54	มาก
ภาพรวมของความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบฯ	**4.6**	**.54**	**มาก**
แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบฯ			
1. ความชัดเจนในการบรรยายถึงทฤษฎีที่ใช้เป็น พื้นฐานในการพัฒนารูปแบบฯ	4.4	.54	มาก
2. ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม และ ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสท์ สามารถนำมาใช้เป็นฐานและแนวทางในการพัฒนารูปแบบฯได้	4.2	.44	มาก
3. ความชัดเจนในการบรรยายถึงงานวิจัยที่ใช้ เป็นพื้นฐาน	4.2	.44	มาก
ภาพรวมของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบและงานวิจัยที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน	**4.3**	**.47**	**มาก**
องค์ประกอบของรูปแบบการสอน			
1. หลักการของรูปแบบการสอน	4.4	.54	มาก
2. วิธีการหลักที่นำมาใช้	4.6	.54	มาก
3. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละขั้น (Phase)	4.2	.44	มาก
4. บทบาทผู้รับการถ่ายทอด	4.4	.54	มาก
5. บทบาทผู้ถ่ายทอด	4.4	.54	มาก
6. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.4	.54	มาก
ภาพรวมขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน			

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยภาพรวมทั้งหมดผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.4 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .51 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบที่ใช้เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน องค์ประกอบของรูปแบบการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.6, 4.3 และ 4.4 ตามลำดับ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .54, .47 และ .52 ตามลำดับ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นใกล้เคียงกันมากทุกด้าน

4.4 ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการทดลองใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินรูปแบบครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

2. หาประสิทธิภาพของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามเกณฑ์ 80/80

รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

Attendant	Test 1	Test 2	Test 3	Test 4	Test 5	Test 6	Total	Post
1	17	15	16	15	16	15	94	18
2	16	16	16	18	17	18	101	18
3	16	16	17	17	17	18	101	20
4	17	18	16	16	17	17	101	17
5	17	15	16	15	16	16	95	18
6	17	16	17	18	17	18	103	17
7	16	17	16	17	17	17	100	20
8	17	17	16	16	16	16	98	19
9	16	15	15	16	17	17	96	18
10	16	14	16	15	16	16	93	17
11	16	15	15	16	15	17	94	17
12	16	14	15	16	15	16	92	18
13	15	16	14	18	16	15	94	17
14	16	17	16	16	16	16	97	19
15	17	16	16	15	15	16	95	18
16	15	16	14	17	16	15	93	18
17	17	18	16	17	16	16	100	19
18	17	17	16	17	15	16	98	17
19	15	16	14	16	16	15	92	17

Attendant	Test 1	Test 2	Test 3	Test 4	Test 5	Test 6	Total	Post
20	14	15	16	15	15	16	91	18
21	16	16	18	17	16	15	98	17
22	16	16	17	16	17	16	98	19
23	17	17	15	15	15	15	94	17
24	15	15	16	15	16	15	92	17
25	14	17	17	18	17	16	99	18
26	17	17	15	15	15	15	94	18
27	17	17	15	17	15	15	96	18
28	16	14	15	15	16	15	91	16
29	17	15	16	15	16	15	94	18
30	17	16	17	16	17	16	99	19
Total	485	479	474	485	481	479	2883	537
Average	16.1667	15.9667	15.8	16.1667	16.0333	15.9667	96.1	17.9
SD	0.91287	1.09807	0.96132	1.05318	0.76489	0.96431	3.3871	0.95953

จากตารางที่ 4.4 พบว่า รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีประสิทธิภาพ 80.08/89.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 เปรียบเทียบคะแนนก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดศักยภาพด้านการทำปานซอย ของกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบประเมินการทำปานซอย แล้วนำคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้รูปแบบและก่อนใช้รูปแบบของกลุ่มตัวอย่างมาเปรียบเทียบกันภายในกลุ่มโดยใช้ t-test dependent samples ดังผล ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การเปรียบเทียบคะแนน ก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอนของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	**n**	**คะแนนเต็ม**	$\overline{X}$	**S.D**	**ค่าเฉลี่ยผลต่าง**	**S.D ค่าเฉลี่ยผลต่าง**	**t**
ก่อนใช้รูปแบบ	30	20	13.73	1.596	4.17	1.724	13.240*
หลังใช้รูปแบบ	30	20	17.90	0.960			

***p< .05**

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ก่อนใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีคะแนนเฉลี่ย 13.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.596 และหลังใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีคะแนนเฉลี่ย 17.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.960หลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหลังใช้รูปแบบ ผู้รับการถ่ายทอดมีทักษะการทำปานซอย มากขึ้นกว่าก่อนใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

4.5 ข้อค้นพบจากการใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจากการใช้รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในองค์ประกอบต่าง ๆ กระบวนการถ่ายทอดอาชีพทำปานซอย (Syntax) แต่ละขั้นตอน พบว่า

<u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำเสนอสถานการณ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อสร้างแรงจูงใจและแรงขับทำให้ผู้รับการถ่ายทอดมีความรู้สึกร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

<u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นสนทนาแลกเปลี่ยนความคิด เป็นขั้นตอนที่สามารถปฏิบัติไปพร้อมกับขั้นตอนที่ 1 ได้โดยผู้ถ่ายทอดสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการนนำเสนอสถานการณ์ ในขณะที่ผู้รับการถ่ายทอดสามารถสอบถามในประเด็นที่ตนสงสัย หรือสนใจซักถามจากการนำเสนอสถานการณ์ได้ทันที

<u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสาธิตและเลียนแบบ พบว่าในขั้นตอนนี้ผู้ถ่ายทอดต้องสาธิตและให้ผู้รับการถ่ายทอดกระทำตามซ้ำหลายครั้งจึงจะสามารถต้องลายได้ แต่การออกแบบลายไตผู้รับการถ่ายทอดยังไม่สามารถเขียนลายได้ เนื่องจากการเขียนลายนั้นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นเวลานาน

<u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นยึดแบบและลงมือปฏิบัติจริง ขั้นยึดแบบและปฏิบัติขั้นตอนที่ต้องใช้เวลานานกว่าขั้นตอนอื่น ๆ เนื่องจากผู้รับการถ่ายทอดความรู้ยังขาดทักษะ ความชำนาญ ในการเลือกใช้เครื่องมือในการตอกลาย โดยเฉพาะการเขียนลายไตนั้นพบว่าผู้รับการถ่ายทอดส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนและออกแบบลวดลายเองได้ ส่วนใหญ่สามารถต้องลายตามแบบร่างได้เท่านั้น เมื่อได้รับการแนะนำเทคนิค วิธีการจากผู้ถ่ายทอดอย่างใกล้ชิด ผู้รับการถ่ายทอดจึงค่อย ๆ พัฒนาทักษะการต้องลายเพิ่มมากขึ้น

<u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นนำเสนอผลงาน พบว่าผู้รับการถ่ายทอดได้นำเสนอผลงานของตนเทคนิคการต้องลาย ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนวิธีแก้ปัญหาของตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานให้กับคนอื่น ๆ

<u>ขั้นที่ 6</u> ขั้นสะท้อนคิด ผู้รับการถ่ายทอดได้ให้ข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดี สามารถนำไปแก้ปัญหาในงานที่มีลักษณะที่แตกต่างกันได้